

27. juni 2008

Om Nyborg og ligtorne

Af: Jens Mammen, professor på Aarhus Universitet

Information bringer den 25. juni en artikel med overskriften "Findes den ligtorn, Nyborg ikke har trådt på?". Heri hævdes, at tidligere professor ved Psykologisk Institut, Aarhus Universitet, Helmuth Nyborg har været i opposition til en fremherskende holdning på instituttet vedrørende biologiske og/eller sociale faktorerens betydning for intelligens. Det hævdes endda, at instituttet i denne sammenhæng har været "den blodigste kampplads".

Ingen af delene har noget som helst på sig, men er en myte, som Nyborg efterfølgende - med et vist held godt hjulpet af pressen - lancerer for at dække over, at hans forskningsprojekt om drenges og pigers intelligens er gennemsyret af usandheder, fortielser, vildledninger og tilbageholdelse af dokumentation i strid med god videnskabelig praksis, hvilket fik universitetet til at karakterisere Nyborgs forskning som uredelig. Selve indholdet i Nyborgs forskning har ingen rolle spillet i universitetets behandling af sagen, og Nyborgs påstande om undertrykkelse af hans forskningsfrihed på baggrund af politiske, faglige eller personlige modsætninger er fri fantasi og røgslør.

Det hævdes også i Informations artikel, at Udvalgene Vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU) frikendte Nyborg for uredelighed. Det er imidlertid en sandhed med modifikationer. Efter at Nyborg havde indbragt universitetets afgørelse for UVVU, valgte udvalget nemlig ikke på et eneste punkt at tilbagevise universitetets kritik og dermed reelt rense Nyborg, men hæftede sig alene ved, om Nyborgs forsyndelser havde været vildledende, idet UVVU's definition på uredelighed forudsætter dette.

Selv om der tydeligvis var tale om grov misinformation fra Nyborgs side, mente UVVU ikke, at dette i sig selv var vildledende, da Nyborg jo i forvejen var kendt for sine specielle metoder og standpunkter, og dermed havde Nyborg ikke været uredelig i henhold til UVVU's definitioner. Dette svarer til, at den kendte gøgler professor Tribini i sin tid naturligvis heller ikke kunne beskyldes for uredelighed, da folk på forhånd vidste og forventede, at han snød dem.

I forhold til UVVU's erklærede formål at styrke dansk forsknings troværdighed var denne afgørelse så grotesk og i sig selv vildledende, at to af udvalgets medlemmer, der ikke havde været med til sagsbehandlingen, nemlig professor Lise Togeby og jeg selv, valgte at forlade udvalget i protest.

Professor, dr.jur. Ellen Margrethe Basse, Juridisk Institut, Aarhus Universitet, har en udmærket redegørelse for denne side af sagen i kapitlet 'Et juridisk perspektiv på uredelighed i videnskaben' i bogen Plagiering og anden videnskabelig uredelighed - fra etik til jura, Husets Forlag, 2008.

Interesserede vil derudover kunne finde en omfattende dokumentation af hele sagsforløbet med stort set alle sagens akter på hjemmesiden www.eugenik.dk

Jens Mammen er professor, dr.phil., tidl. institutleder Psykologisk Institut, Aarhus Universitet

Source URL: <http://www.information.dk/161359>